

PARAGUAY

FOLKMÄNGD: 6,2 milj. / HUVUDSTAD: Asunción

GRUNDLÄGGANDE ILO-KONVENTIONER SOM RATIFICERATS: 29 - 87 - 98 - 100 - 105 - 111 - 138 - 182

■ Under hela året protesterade fackliga organisationer mot arbetsgivarnas många kränkningar av kollektivavtal och försök att hindra organisering. Fackföreningsmedlemmar och ledare i privat sektor utsattes för trakasserier. Några ärenden som rör avskedanden av fackliga representanter och som aktualiserades för nio år sedan har fortfarande inte avgjorts i arbetsdomstolarna. Arbetsgivare struntar ofta i domstolsbeslut om återanställning av arbetare.

LAGSTIFTNINGEN

Många restriktioner

Enligt författningen får anställda i både privat och offentlig sektor bilda och ansluta sig till fackföreningar. Artikel 289 i arbetsmarknadslagen säger att "anställda kan inte bilda företagsfackföreningar om de har färre än 20 medlemmar, eller fackliga kommittéer om de har färre än 30 medlemmar". Arbetare får inte tillhöra mer än en fackförening. Kandidater till förtroendeposter måste arbeta på företaget och vara aktiva medlemmar av fackföreningen. Alla fackföreningar måste registreras hos Justitie- och arbetsmarknadsministeriet och proceduren är omständlig. Arbetsgivare får lämna in protest mot registrering av en fackförening.

Organisationerna måste efterleva alla krav på samråd och rapportering som arbetsmarknadsmyndigheterna ställer.

Lagstiftningen ger rätt till kollektiva förhandlingar och förbjuder antifacklig diskriminering. Det finns få verkliga sanktioner för att hindra diskriminering och arbetsdomstolarna har ingen skyldighet att återinsätta osakligt avskedade fackföreningsmedlemmar. Kollektiva konflikter måste överlämnas till obligatoriskt skiljeförfarande.

Författningen garanterar strejkrätt, men strejker får bara hållas för att skydda löntagarnas yrkesintressen. Ett minimum av verksamhet måste garanteras i händelse av strejk i oundgänglig offentlig verksamhet. Artikel 353 i arbetsmarknadslagen ställer upp så många villkor att det är mycket svårt att tillgodose dem alla och arbetsgivarna använder villkoren för att förklara strejker olagliga och sparka de strejkande.

Inga framsteg för lagändring

Regeringen har inte agerat på ILO:s rekommendationer om förändringar av lagar som inte överensstämmer med konventionerna om föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar.

RÄTTIGHETERNA I PRAKTIKEN

Trakasserier

Privata arbetsgivare har struntat i lagarna mot diskriminering och har motarbetat och sparkat fackföreningsmedlemmar. Arbetsdomstolarna tar mycket god tid på sig för att handlägga klagomål och avskedade fackföreningsmedlemmar kan få vänta i upp till åtta år innan deras ärenden avgörs. Även när domstolarna beslutar att avskedade skall få tillbaka arbetet ignoreras sådana beslut ostraffat. En annan metod som blir allt populärare bland arbetsgivarna är att sparka anställda innan de arbetat tillräckligt länge för att få lagstadgat skydd.

De fackliga organisationerna har rapporterat att företagsledningarna i vissa fall skapat sina egna "parallella" fackföreningar för att konkurrera med de riktiga.

Strejkrätt

Även om lagarna medger strejkrätt, förbjuder obligatoriskt skiljeförfarande och repressalier mot strejkande och fackföreningsledare som bedriver fackligt verksamhet, vidtar arbetsgivarna i praktiken ändå straffåtgärder. Domstolarna antas se till att beslut som bygger på frivillig förlikning respekteras, men proceduren tillämpas i realiteten aldrig. Höga tjänstemän i Justitie- och Arbetsmarknadsministerierna tillåts agera som mellanhänder i konflikter.

Majoriteten saknar fortfarande föreningsrätt

En stor del av arbetskraften finns hos underentreprenörer eller i den informella sektorn. På grund av de rättsliga begränsningarna av de fackliga rättigheterna, saknar mer än hälften av arbetskraften möjlighet att organisera sig och kan därför inte heller bekämpa arbetsgivarnas kränkningar av deras rättigheter. Regeringen säger att man i praktiken inte tillämpar kravet på minst 30 medlemmar för att fackföreningar ska få bildas.

■ KRÄNKNINGAR UNDER ÅR 2006

Bakgrund

I ett historiskt beslut gick fem fackliga centralorganisationer samman om att bilda en enda konfederation för att bekämpa regeringens politik. Det styrande Coloradopartiet vann kommunalvalen den 19 november och president Nicanor Duarte började en kampanj för att ändra författningen så att han ska kunna ställa upp i 2008 års presidentval.

Osakligt avskedande

Den 25 augusti blev Shirley Marisol Rojas, banktjänsteman och medlem av fackföreningen på Interbanco S.A., avskedad innan hon hann fullgöra sina tio års anställning som skulle ha gett henne anställningsskydd. Ett sådant skydd gäller med undantag bara för berättigade och styrkta skäl. Marisol Rojas, som var gravid (8:e veckan) upptäckte att företaget avskedat henne medan hon var på en akutklinik efter ha haft en blödning.

Avskedad för att ha bildat fackförening på varv i Chaco

Flera anställda och fackföreningsledare i fackföreningen på varvet i Chaco blev osakligt avskedade. De anställda gick i strejk efter det att Francisco Acuña så tragiskt omkommit på grund av otillräckligt arbetarskydd. Mariano Servín blev också allvarligt skadad i olyckan och är fortfarande inte helt återställd. Konflikten bröt ut när fackföreningen insisterade på att företaget skulle respektera arbetsmarknadslagarna och sluta trakassera anställda som var fackföreningsmedlemmar.

Avskedad för att ha bildat fackförening på en pensionsfond

Fyra medlemmar av Unión Nacional de Trabajadores del Estado (UNTE, en federation för offentliganställda) avskedades från den organisation som skötte kommunalarbetarnas pensionsfond. Avskedandet av dem kom sedan de bildat en fackförening och anklagat fondens ledning för oegentligheter. Trakasserierna av fackföreningsmedlemmar hade pågått under en tid och ett officiellt klagomål hade redan lämnats in till ILO.

Kollektivavtal tillämpas inte

Ledare och medlemmar av fackföreningen SEODIPS på socialförsäkringsinstitutet (Sindicato de Empleados y Obreros del Instituto de Previsión Social) fortsätter att utsättas från påtryckningar av staten. Konflikten går tillbaka till år 2005 då de anställda på IPS inledde en strejk i protest mot att kollektivavtalet inte tillämpades. Över 3 000 arbetare deltog i strejken trots hotelser från statliga säkerhetsstyrkor. Efter påtryckningar från regeringen förklarades strejken olaglig av domare Julio César Centeno. Domaren hävdade att brott mot kollektivavtalet inte var tillräcklig grund för en strejk. Domarens beslut överklagades i arbetsdomstolens appellationsdomstol och när detta skrivs låg målet i Högsta domstolen.

Polisförtryck

Relationerna mellan ledarna för hälsovårdsförbundet och hälsovårdsminister Teresa León har blivit ännu sämre. Den 12 januari bröt ett slagsmål ut mellan vårdanställda och polisen på ministeriet sedan 16 vårdanställda på Santaní-sjukhuset plötsligt avskedats och ministern beslutat att de inte skulle få komma tillbaka. Förevändningen för beslutet var att de inte avlagt vissa prov, trots att alla hade arbetat i över fem år. Beslutet orsakade omfattande oroligheter och ledde till ett hetsigt slagsmål på trappan till ministeriet. Under striden blev flera skadade av polisen som inte visade någon misskund med kvinnorna som i några fall var gravida.